



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-13/03
URBROJ: 50301-05/16-21-8

Zagreb, 9. rujna 2021.



Hs**NP*021-12/21-08/03*50-21-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	10-09-2021		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/21-08/03	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	50-21-04	Pril.	1
		Vri.	...

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Interpelacija o radu Vlade Republike Hrvatske radi postupanja Vlade Republike Hrvatske vezanih uz provedbu Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije
- Izvješće Vlade Republike Hrvatske

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-12/21-08/03, URBROJ: 65-21-03, od 14. srpnja 2021.

Na temelju članka 147. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske povodom Interpelacije o radu Vlade Republike Hrvatske radi postupanja Vlade Republike Hrvatske vezanih uz provedbu Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijelo 25 zastupnika u Hrvatskome saboru, daje sljedeće

I Z V J E Š Ć E

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da odbije Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske radi postupanja Vlade Republike Hrvatske vezanih uz provedbu Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, br. 102/20. i 10/21., u daljnjem tekstu: Zakon o obnovi), koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a potpisan od strane 25 zastupnika u Hrvatskome saboru, aktom od 29. lipnja 2021., iz sljedećih razloga.

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske, od prvog razornog potresa koji je pogodio Zagreb 22. ožujka 2020. te nakon razornih potresa koji su pogodili osobito Sisačko-moslavačku, Karlovačku i Zagrebačku županiju 28. i 29. prosinca 2020., čini velike napore kako bi se sanirale posljedice navedenih događaja. Vlada Republike Hrvatske odgovorno upravlja procesima i aktivnostima u cilju saniranja posljedica razornih potresa i obnove pogodenih

područja. Složene procese obnove provode Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje (u daljnjem tekstu: 'SDUOSZ), Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije (u daljnjem tekstu: Fond za obnovu), koji je osnovan upravo radi provedbe postupaka obnove, te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na svojim područjima i u okviru svojih nadležnosti. Radi operativne koordinacije aktivnosti na terenu, Vlada Republike Hrvatske je, donijevši Odluku o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom, 4. siječnja 2021., ovlastila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra hrvatskih branitelja Tomu Medveda da rukovodi radom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na otklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije (u daljnjem tekstu: Stožer). Nadalje, važno je istaknuti kako je iz Fonda solidarnosti Europske unije, na temelju precizno pripremljenog zahtjeva Vlade Republike Hrvatske, za saniranje štete potresom dodijeljeno ukupno 5,1 milijarda kuna pomoći. Predujam u visini od 668,5 milijuna kuna već je isplaćen Republici Hrvatskoj, a po visini je on najveći predujam ikada isplaćen za elementarnu nepogodu od 2002., odnosno od godine osnivanja Fonda solidarnosti Europske unije.

Također, Republika Hrvatska je sklopila Ugovor o zajmu s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj za projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva, čija ukupna vrijednost iznosi 200 milijuna USD.

Ističe se, nadalje, da je sastavni dio Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. - 2026. (NPOO) poglavlje o financiranju obnove zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (poglavljje C6.1.). Unutar navedenoga poglavlja ima više stavaka koji su vezani konkretno uz obnovu i potres pa se tako ističe točka C6.1. R1-I2 Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom gdje je planirano 4.408.000.000,00 kuna.

U nastavku se detaljno odgovara na navode predlagatelja te se dokazuje da su isti neutemeljeni.

2. DINAMIKA OBNOVE NA POTRESOM POGOĐENIM PODRUČJIMA

Prije donošenja zakonodavnog okvira Vlada Republike Hrvatske je pravovremeno reagirala kako bi pomogla građanima pogođenim potresom te je na sjednici održanoj 7. svibnja 2020. donijela Odluku o osiguranju novčane pomoći za privremenu i nužnu zaštitu i popravak zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba i okolice.

Temeljem donesene Odluke, objavljen je Javni poziv za dodjelu novčane pomoći za privremenu i nužnu zaštitu i popravak zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba i okolice na temelju kojeg je zaprimilo 2.183 zahtjeva za isplatu novčane pomoći u ukupnom iznosu od 133 milijuna kuna, od čega je riješeno 1.729 predmeta. Ministarstvo je sufinanciralo opravdane troškove privremene i nužne zaštite za preko 1.600 zgrada kojima je odobrena isplata novčane pomoći u iznosu od 60,1 milijun kuna. Ukupno je isplaćeno 58,7 milijuna kuna.

Također, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 1. travnja 2021. donijela Odluku o osiguranju novčane pomoći za privremenu i nužnu zaštitu i popravak zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke

županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije kojom je iznos novčane pomoći za obiteljske kuće s dotadašnjih 12.000,00 kuna povećan na 25.000,00 kuna, a za višestambene, stambeno-poslovne i poslovne zgrade je povećan s 12.000,00 kuna na 16.000,00 kuna po posebnom dijelu te će svim građanima kojima je isplata izvršena prema ranijoj odluci biti isplaćena razlika do punog iznosa.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 25. veljače 2021. donijela Odluku o raspodjeli donacija financijskih sredstava uplaćenih na račun državnog proračuna u akciji „Pomoć za obnovu nakon potresa“ koja se koriste za popravak nekonstrukcijskih elemenata oštećenih zgrada na području na kojem je Vlada Republike Hrvatske proglasila katastrofu.

Navedene aktivnosti provodi SDUOSZ koji je zaprimio ukupno 7.326 zahtjeva za popravak nekonstrukcijskih elemenata. S područja Sisačko-moslavačke županije zaprimljeno je 6.687 prijava, s područja Karlovačke županije zaprimljeno je 475 prijava i s područja Zagrebačke županije zaprimljene su 164 prijave. Temeljem zaprimljenih prijava izrađeno je 874 elaborata za sanaciju, u tijeku su radovi na obnovi 614 obiteljskih kuća te je obnovljeno 428 obiteljskih kuća, od čega je na području Sisačko-moslavačke županije obnovljeno 387 obiteljskih kuća, na području Karlovačke županije 16 i na području Zagrebačke županije 25 obiteljskih kuća. Do sada je utrošeno preko 18 milijuna kuna u procesu nekonstrukcijske obnove objekata.

SDUOSZ je za popravak nekonstrukcijskih elemenata kroz postupak nabave za pilot program ugovorio operativne koordinate, projektante/nadzore te izvođače radova za 1.528 kuća. U dijelu nekonstrukcijske obnove izvršit će se detaljni pregled svake obiteljske kuće prijavljene za obnovu označene zelenom naljepnicom. S obzirom na dosadašnji tijek aktivnosti nekonstrukcijske obnove, približno 15 % prijavljenih obiteljskih kuća zahtijeva postupak konstrukcijske obnove, što u Sisačko-moslavačkoj županiji diže broj kuća u konstrukcijskoj obnovi za oko 900 zgrada. U tijeku je obrada ponuda po javnom natječaju, čeka se donošenje odluke o odabiru za operativne koordinate i projektante za 3.000 kuća, prvi krug za izvođenje radova popravka za 1.500 kuća i drugi krug za izvođenje radova popravka za dodatnih 1.500 kuća.

Na području Sisačko-moslavačke županije prijavljena su oštećenja na 41.468 stambenih zgrada od kojih je izvršen prvi pregled na svim objektima, a ukupno je izvršeno 39.474 pregleda. Crvenom naljepnicom označeno je 4.803 zgrade, a žutom 8.550 zgrada, a uz dodatnih gore navedenih 900 obiteljskih kuća, procjenjuje se da je ukupno oštećenih 14.253 stambenih zgrada s različitim stupnjem konstrukcijskih oštećenja.

Postupci pregleda i definiranja projektnih zadataka od strane operativnih koordinatora i izrade projektne dokumentacije provodit će se sukcesivno, kao i provedba propisanih postupaka javne nabave.

Posljedice potresa na uništenim zgradama čiji ostaci neposredno prijete sigurnosti ili zdravlju ljudi na području pogođenim potresom otklanjaju se i na temelju odluka Stožera, sukladno članku 25. stavku 6. Zakona o obnovi.

Do dana davanja ovoga Izvješća, uklonjeno je 317 zgrada različitih namjena, a u tijeku je postupak uklanjanja 39 zgrada. Do sada je na uklanjanje zgrada utrošeno preko 23 milijuna kuna.

Što se tiče odgojno-obrazovnih ustanova na području Sisačko-moslavačke županije, 33 školska objekta pretrpjela su razne stupnjeve oštećenja, od čega je 9 neupotrebljivo te zahtijeva dugotrajnu obnovu. Do sada je obnovljeno 20 škola te je na obnovu i opremanje školskih ustanova do sada utrošeno oko 9 milijuna kuna.

Ministarstvo je zaprimilo 13.057 zahtjeva temeljem Zakona o obnovi i Programima mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 17/21., u daljnjem tekstu: Program mjera). Pri tome treba uzeti u obzir da je polovicom siječnja 2021. bilo zaprimljeno oko 150 zahtjeva te da se dinamika podnošenja zahtjeva počela povećavati naredna 3 mjeseca. Od 13.057 zahtjeva, 2.836 je podneseno za Grad Zagreb, od čega 761 za konstrukcijsku obnovu i 212 za uklanjanje.

Ministarstvo je Fondu za obnovu, kao provedbenom tijelu, na daljnje postupanje prosljedilo 21 odluku o uklanjanju uništenih obiteljskih kuća na temelju kojih je Fond za obnovu 3 uklonio, dok je preostalih 18 u procesu uklanjanja. Također, Ministarstvo je prosljedilo 37 privremenih odluka o uklanjanju i 8 zaključaka kojima je naloženo Fondu za obnovu da putem ovlaštenog inženjera građevinarstva ili sudskog vještaka građevinske struke, budući da se radi o preliminarnom pregledu, utvrdi je li zgrada za koju je podnesen zahtjev za uklanjanje uništena zgrada. Od 45 traženih nalaza, Ministarstvu su dostavljena 34 nalaza ovlaštenih osoba temeljem kojih se može donijeti odluka o uklanjanju, te se za 11 obiteljskih kuća još očekuje nalaz i mišljenje. Ministarstvo je temeljem dostavljenih nalaza donijelo 20 odluka o uklanjanju te je 18 dostavljeno Fondu za obnovu na provedbu. Nadalje, Ministarstvo je dostavilo Fondu za obnovu i 64 privremene odluke o obnovi (konstrukcijskoj), 97 zaključka radi utvrđenja oštećenja te 5 predmeta na ugovaranje tehničko-financijske kontrole gdje su podnositelji zahtjeva sami izradili elaborat ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije i projekt obnove. Dakle, vezano za konstrukcijsku obnovu, Ministarstvo je prosljedilo provedbenom tijelu 166 predmeta na daljnje postupanje.

Nadalje, Fondu za obnovu je na tehničko-financijsku kontrolu dostavljeno 56 predmeta koji se odnose na novčanu pomoć za privremenu zaštitu te je od strane Fonda za obnovu dostavljeno 27 nalaza tehničko-financijske kontrole. Slijedom ranije navedenoga, vidljivo je da je za preko 222 zgrade (konstrukcijska obnova i uklanjanje) na području Grada Zagreba, Ministarstvo odradilo pretežiti dio posla te će nakon dostavljenih nalaza ovlaštenih inženjera donijeti odluke nakon kojih će uslijediti provedba (projektiranje i izvođenje radova).

U svrhu skraćivanja postupaka obnove Ministarstvo je u više od 1.000 predmeta zatražilo od javnopravnih tijela dokumentaciju kako bi utvrdilo činjenično stanje (npr. dostavu građevinske dozvole, uporabne dozvole ili drugog akta o zakonitosti zgrade). Također, izdano je približno 200 zaključaka kojima se podnositelji zahtjeva pozivaju na dostavu dodatne dokumentacije, a koja je nužna za donošenje odluka.

3. INFORMIRANJE I PRUŽANJE POMOĆI U POSTUPCIMA OBNOVE

U odnosu na navod predlagatelja da građani ne znaju što je potrebno dostaviti, koje dokumente je potrebno priložiti te navod o nemogućnosti kontaktiranja službenika, ističe se da su uspostavljeni izmješteni uredi i organizirani mobilni uredi Ministarstva upravo kako bi se građanima na potresom pogođenom području olakšalo podnošenje zahtjeva za obnovu te pružila sva potrebna pomoć prilikom njihovog podnošenja, a obrasci zahtjeva za obnovu su

bitno pojednostavljeni i teret prikupljanja dokumentacije je stavljen na službe Ministarstva. U izmještenim uredima Ministarstva te putem mobilnih timova koji su obilazili sela i gradove na potresom pogođenom području sve do kraja svibnja 2021., službenici Ministarstva zaprimili su preko 9.000 zahtjeva.

Mobilni timovi i izmješteni uredi u Hrvatskoj Kostajnici i Lekeniku prikupljali su zahtjeve za obnovu do 1. lipnja 2021. Izmješteni uredi u Sisku, Petrinji i Glini i dalje nastavljaju s radom, a u Petrinji je uspostavljen i Centar za obnovu Banovine kao prostor u kojem građani mogu dobiti sve potrebne informacije o procesu obnove i podnijeti zahtjeve koji se tiču ostvarivanja prava prema Zakonu o obnovi. U Centru se nalaze predstavnici Ministarstva, SDUOSZ-a, Fonda za obnovu, ali i Ministarstva poljoprivrede i Stožera civilne zaštite Grada Petrinje. Građani su s navedenim mogućnostima upoznati pa je tako Centar za obnovu Banovine u lipnju imao 789 stranaka, u srpnju 1.481 stranku, a u kolovozu 1.629 stranaka. Također, u Zagrebu je 15. ožujka 2021. uspostavljen Informativni centar za obnovu u kojem je od njegova uspostavljanja pružana administrativna i pravna pomoć za preko 2.500 stranaka.

Nadalje, kako bi građanima što više olakšali sve administrativne korake u procesu obnove uspostavljena je i digitalna usluga eObnova. Ova usluga je uspostavljena u sklopu portala e-Građani te se na taj način građanima omogućava da digitalno na jednom mjestu podnesu zahtjev. Osim navedenoga, informacije o obnovi i zahtjevima mogu se dobiti svakodnevno na telefon 01/3782 117 te putem e-pošte: potres@mpgi.hr. Od 1. veljače do 31. kolovoza 2021. zaprimljeno je i odgovoreno na ukupno 4.500 upita građana. Izrađeni su i distribuirani i posebni vodiči za obnovu zgrada te informativni letci za građane.

Vezano uz navode kako je sve dodatno zakomplicirao i očigledno loš odnos čelnih ljudi Vlade i Ministarstva, s jedne strane, te Fonda za obnovu, s druge strane, navodimo kako i čelni ljudi Ministarstva i Fonda za obnovu, kao i njihove nadležne službe, svakodnevno surađuju u rješavanju svih pitanja obnove. Ističe se kako su netočni navodi predlagatelja da pošta iz jednog tijela u drugo putuje danima. Naime, službenici jednog tijela drugome osobnom dostavom dostavljaju u jednom danu svu dokumentaciju.

4. IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI U POSTUPCIMA OBNOVE I PRIVREMENI SMJEŠTAJ

Predlagatelj navodi da je u potresu stradao veliki broj višestambenih zgrada te da je zakonska procedura vezana uz suglasnost suvlasnika prepreka pri podnošenju zahtjeva za obnovu. S tim u vezi valja ukazati da je Zakon o obnovi, kao *lex specialis*, u odnosu na Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, imao u vidu tu problematiku te je odredbom članka 16. Zakona o obnovi ista riješena. Dakle, za podnošenje zahtjeva, potrebna je natpolovična većina suvlasnika računajući prema veličini suvlasničkih dijelova.

Činjenica je da velik broj zgrada u centru Grada Zagreba nema riješene imovinsko-pravne odnose, niti upisano vlasništvo. Primjerice, kod višestambenih i stambeno-poslovnih zgrada, u zemljišne knjige je upisano 8 posebnih dijelova (stanova/poslovnih prostora), a prema međuvlasničkom ugovoru/odluci suvlasnika s utvrđenim suvlasničkim udjelima proizlazi da u naravi ima 12 stanova, odnosno 4 stana nisu upisana u zemljišnim knjigama. I ta 4 stana su predmet konstrukcijske obnove i trebali bi participirati u sufinanciranju troškova konstrukcijske obnove. Smatramo da ne bi bilo pravedno da samo oni koji su upisani

u zemljišne knjige sudjeluju u troškovima i sufinanciraju konstrukcijsku obnovu cijele zgrade, pa tako i onih suvlasnika koji nisu upisani u zemljišne knjige.

U odnosu na problematiku odobravanja kredita od pojedinih banaka, ukazuje se da je riječ o poslovnim odlukama banaka na što Ministarstvo nema utjecaja.

Izvođenje zaključaka, odnosno sumnji da su koruptivne radnje vezane za postupak obnove od potresa posljedica regulacije, sporosti i kompliciranosti provedbe procesa obnove od potresa su neutemeljene, a utvrđivanje postojanja istih je u nadležnosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Vezano uz navode za poslovanje Gradskog stambeno-komunalnog gospodarstva, ističe se da će nadležna tijela postajanje eventualnih nezakonitosti utvrditi u svojim postupcima.

Nadalje, nije točan navod predlagatelja da se, u odnosu na „rušenja oštećenih objekata“, na području Sisačko-moslavačke županije primjenjuje Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, a ne Zakon o obnovi. Naime, sva uklanjanja uništenih obiteljskih kuća i drugih zgrada koja su izvršena na cijelom potresom pogođenom području, izvršena su temeljem odredbe članka 25. stavka 6. Zakona o obnovi koji propisuje da se uništena obiteljska kuća i druga uništena zgrada čiji ostaci neposredno prijete sigurnosti i zdravlju ljudi uklanjaju na temelju odluke ovlaštene osobe sukladno posebnom propisu kojim se uređuje civilna zaštita, u skladu s elaboratom ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije. Slijedom navedenoga, uklanjanje uništenih zgrada provodi se na temelju odluka Stožera, kako je već navedeno, čemu u prilog govori i činjenica da je upravo Stožer, radi definiranja navedenoga postupanja, 12. ožujka 2021. donio Odluku o postupanju u vezi s uklanjanjem uništenih obiteljskih kuća i drugih uništenih zgrada čiji ostaci neposredno prijete sigurnosti ili zdravlju ljudi.

Vezano uz prigovor predlagatelja da se kasni s isplatama novčane pomoći za hitne popravke, ukazujemo na to da bi zahtjev za novčanu pomoć za privremenu zaštitu bio pozitivno riješen potrebno je da podnositelj zahtjeva dostavi potpunu i ispravnu dokumentaciju. Po dostavi potpune i ispravne dokumentacije Ministarstvo donosi pozitivno rješenje koje se odmah po izvršnosti dostavlja Fondu za obnovu na izvršavanje, odnosno na isplatu novčane pomoći građanima.

Nadalje, ne stoji navod da je ostalo neriješeno pitanje deponiranja građevinskog otpada koji je nastao ili će tek nastati. Naime, na području Petrinje i Gline, gdje zbog brojnosti uklonjenih objekata dolazi do najveće kumulacije građevinskog materijala, Stožer je u suradnji s lokalnim komunalnim poduzećima uspostavio dva privremena skladišta za obradu ovoga materijala – u Maloj Gorici i Majskom Trtniku. Dovezeni materijal se organizirano obrađuje, a oko 47 % od ukupno dovezenih 83.701 m³ materijala je do sada nakon obrade iskorišteno za uređenje lokacija te druge svrhe, poput uređenja nerazvrstanih putova, lokacija gradilišta i izgradnju komunalne infrastrukture. Slično privremeno skladište postoji i na području Siska, a obrada tamo dovezenog materijala je u postupku. U odnosu na sve lokacije u tijeku je preuzimanje odgovornosti za iste od strane nadležnih komunalnih poduzeća.

Valja spomenuti i da je Vlada Republike Hrvatske kroz Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU) osigurala 50 milijuna kuna za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području pogođenom potresom, od čega je do sada potrošeno 15 milijuna kuna na odvoz i zbrinjavanje građevinskog materijala s ulica nakon potresa, dok su

ostala sredstva planirana za potrebnu opremu koja je neophodna za rad lokalnih komunalnih poduzeća.

Dodatno, dosadašnje aktivnosti na području Sisačko-moslavačke županije uključuju i donošenje dopune postojećeg Plana provedbe mjera gospodarenja otpadom nakon potresa na području Sisačko-moslavačke županije (u daljnjem tekstu: Plan provedbe mjera) od strane Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i FZOEU-a, u suradnji s Ministarstvom, kojim se regulira način rada privremenih skladišta. Također, donijeta je Uputa za postupanje s građevinskim materijalom te građevnim otpadom koji nastaje uklanjanjem građevina oštećenih u potresu. U svrhu određivanja privremenih skladišta MINGOR je zajedno sa FZOEU-om izvršio pregled odgovarajućih nekretnina u svrhu privremenih skladišta te su donesene odluke o privremenim skladištima koje se trenutno koriste sukladno Planu provedbe mjera.

Karlovačka županija je u suradnji s FZOEU-om donijela Odluku o određivanju privremenih skladišta za dovoz materijala, tvari, građevinskog i drugog otpada nastalog uslijed uklanjanja objekata stradalih u potresu i regulaciji vezanih aktivnosti.

Vezano uz navode o privremenom smještaju, ističemo kako je na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije mjesečnom isplatom najamnine za zamjenski stan obuhvaćeno 747 osoba. Na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije mjesečnom isplatom najamnine za zamjenski stan obuhvaćene su 393 osobe. Ministarstvo je za financiranje najamnina dosad isplatilo iznos od 20,9 milijuna kuna, od čega 13 milijuna kuna za sufinanciranje najma građanima i kućanstvima te 7,94 milijuna kuna za financiranje troškova smještaja u Hostelu Arena. Također, u 93 dodijeljena državna stana smješteno je 260 osoba.

Isto tako, Ministarstvo je 20. srpnja 2021. objavilo treći po redu Javni poziv za financiranje najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije. Rok za podnošenje zahtjeva je 30. rujna 2021.

Nadalje, što se tiče privremenog smještaja, u 2.195 privremenih smještajnih objekata zbrinuto je 4.776 osoba (prosječno je 2,18 korisnika u privremenom smještajnom objektu). Također, u 14 kontejnerskih naselja, od čega se jedno nalazi u Glini, četiri u Petrinji, jedno u Donjim Kukuruzarima, sedam u Sisku, i jedno u Majuru, koje je još u gradnji, trenutno se nalazi 336 privremenih smještajnih jedinica u kojima stanuje 536 korisnika.

Važno je istaknuti i da je poduzet cijeli niz mjera i aktivnosti kako bi se građanima pogođenima potresom omogućio normalan život, odnosno podijeljeno je 1.324 prijenosnih klima uređaja, 3.442 grijalice, 124 agregata, 136 tona odjeće, 270 tona higijenskih potrepština te je u 15.200 slučajeva pružena usluga psihosocijalne pomoći. Nadalje, osigurana je redovita i kvalitetna opskrba građana hranom i vodom za piće, odnosno do sada je Hrvatski crveni križ podijelio 1.150 tona prehrambenih artikala, 1.052.000 toplih obroka, 180 tisuća suhih obroka i 670 tisuća litara vode te je od 1.000 zaprimljenih zahtjeva za saniranje bunara do sada sanirano njih 483.

Također, uz sanaciju i obnovu zgrada značajni naponi se ulažu i u gospodarski oporavak potresom pogođenog područja kako bi se pridonijelo i njihovom socijalnom i ekonomskom osnaživanju, u što je do sada uloženo 314 milijuna kuna. Tako je Potporama za očuvanje radnih mjesta na potresom pogođenom području Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i

Karlovačke županije obuhvaćeno 4.868 poslodavaca i 18.089 radnika, za što je isplaćeno gotovo 75 milijuna kuna. Nadalje, mjerom Javnih radova, koja je namijenjena nezaposlenim osobama prijavljenim u evidenciju nezaposlenih, bilo je obuhvaćeno 468 osoba za što je osigurano 16 milijuna kuna, a s obzirom na to da se ta mjera pokazala vrlo uspješnom, s ciljem produženje mjere za sljedećih 6 mjeseci osigurana su dodatna financijska sredstva u iznosu od 16 milijuna kuna kroz Program mjere „Javni rad – otklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom na područjima Sisačko-moslavačke županije“. Također, zbog nemogućnosti podmirenja osnovnih životnih potreba nastalih uslijed elementarne nepogode isplaćene su jednokratne naknade građanima u ukupnom iznosu preko 100 milijuna kuna.

U gospodarski oporavak potresom pogođenog područja uključene su i tvrtke u državnom vlasništvu, pa je tako HEP utrošio preko 53 milijuna kuna u uklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom kroz ugovaranje roba i usluga (zamjena uništenih brojila, sanacija zračnih niskonaponskih mreža, sanacija kabelskih niskonaponskih mreža, sanacija štete na zračnim dalekovodima 20 kV, izgradnja zamjenskih podzemnih srednjenaponskih kabela 20 kV, investicijska dokumentacija, sanacija štete na transformatorskim stanicama 20/0,4 kV, transformatorska stanica 110/20 kV Petrinja, monterski alat), Hrvatske vode 47 milijuna kuna za sanaciju vodovodnih nasipa, obrane od poplava i uspostavu vodovodne mreže na potresom pogođenom području te je 7 milijuna kuna utrošeno na poboljšanja komunikacijsko-informatičke infrastrukture na način da je postavljeno 7 GSM baznih postaja.

Vezano uz navod da je problem „obnova građevina za koje nije ishodovana legalizacija“ odnosno zahtjev za donošenje rješenja o izvedenom stanju nije podnesen u propisanom roku ističe se da je Zakonom o obnovi propisano da se na temelju tog Zakona obnavljaju postojeće oštećene zgrade. Prema Zakonu o gradnji, postojeća građevina je građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta i svaka druga građevina koja je prema ovom ili posebnom zakonu s njom izjednačena.

Vezano uz navode predlagatelja o lošoj kadrovskoj popunjenosti navodi se kako su u Ministarstvu određeni službenici preraspodijeljeni na poslove vezane uz obnovu. Također, određeni broj službenika je raspoređen na terenske poslove na područjima pogođenim potresima gdje svakodnevno pružaju administrativnu pomoć građanima. U postupcima obnove sudjeluju i službenici SDUOSZ-a kao i službenici Fonda za obnovu.

U vezi s informiranjem javnosti o aktivnostima i troškovima obnove, ukazuje se da Ministarstvo na tjednoj bazi na svojoj mrežnoj stranici objavljuje informacije o aktivnostima i troškovima obnove.

5. ZAKLJUČNO

Vlada Republike Hrvatske od samog trenutka događanja potresa sveobuhvatnim je i stručnim pristupom odgovarala na izazove razornih potresa koji su pogodili Republiku Hrvatsku. Posljedice koje su nastale zahtijevale su koordinaciju i žurno djelovanje brojnih službi i javnopravnih tijela u cilju privremenog smještaja stanovništva, opskrbe osnovnim potrebštinama, uspostave nužne infrastrukture, sanacije šteta koje prijete životu i zdravlju ljudi pa sve do uspostave zakonskog okvira za obnovu i njegovu provedbu.

Proces obnove zgrada na područjima pogođenim razornim potresima složen je, dugotrajan i skup postupak, stoga je Vlada Republike Hrvatske osigurala financijska sredstva za obnovu, kako je i uvodno navedeno.

Ministarstvo i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na otklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije koordinacijskim djelovanjem na terenu kontinuirano građanima pomažu u rješavanju njihovih zahtjeva za obnovu. Istovremeno, izazovi u provođenju postupaka obnove rješavaju se svakodnevno i to aktivnostima Ministarstva, SDUOSZ-a, Fonda za obnovu i jedinica lokalne (područne) samouprave.

Tijekom provedbe procesa obnove uočeno je da postoje određeni problemi i nedostaci u postojećem zakonskom okviru koji usporavaju procese donošenja odluka, odnosno proces obnove. Ovdje valja istaknuti da je Zakon o obnovi donesen praktički konsenzusom u Hrvatskome saboru. Nakon što smo detektirali te probleme, pristupili smo korekciji istih kako bi se cijeli proces ubrzao, ispunjavajući time očekivanja naših građana na potresom pogođenim područjima te da im se omoguće normalni uvjeti za život. Slijedom detektiranih problema u procesu obnove Ministarstvo je dobilo zadatak da u suradnji s drugim tijelima državne uprave pristupi izradi prijedloga izmjena Zakona o obnovi i drugih propisa u svrhu pojednostavljenja i ubrzavanja postupka obnove. U tijeku je izrada prijedloga izmjena propisa koje će Vlada žurno uputiti u proceduru Hrvatskome saboru radi ostvarenja navedenih ciljeva.

Vlada Republike Hrvatske svjesna je važnosti procesa obnove koji ujedno znači revitalizaciju pogođenih područja, povratak i zadržavanje stanovništva na tim područjima, te zaštitu i obnovu oštećenih kulturnih dobara.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da odbije Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske radi postupanja Vlade Republike Hrvatske vezanih uz provedbu Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim Izvješćem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Darka Horvata i državne tajnike mr. sc. Željka Uhlira, Dunju Magaš i Sanju Bošnjak.


PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković